

احساس مسئولیت در قبال
مردم و کشور خطا نمایند
سیاست و استراتژی بنیادین
ما است.

ابوالمسین یاسر

رئیس حزب حزب اسلامی متحده افغانستان

چهارشنبه ۱۸ سرطان ۱۳۹۹ * ۸ جولای ۲۰۲۰

لارا

پرگزاری سیاست، فرهنگ و جامعه

شماره ۵ مسلسل چهل و هفتم

دیدهبان حقوق بشر: مردم در مناطق تحت حاکمیت طالبان به حقوق اساسی دسترسی ندارند

راههای اصلاح در مناطق تحت کنترل طالبان گفته شود یقیناً خواهد گفت که ما در آنجا دسترسی نداریم. اما در جناح دولت این جواب کاملاً متنفسی و غیر مسئولانه است. در جناح دولت عملاً به مشاهده میرسد که با وجود هزاران کادر علمی و متخصص دست به استخدام افرادی میزند که فقط با انگیزه قومی و خویشاوندی و ایستگی های پارتی و سمنتی است.

دیدهبان حقوق بشر با این گزارش خواسته تا به چشمان آسیب دیده مردم افغانستان مشت خاکی هم بپاشد و الایتیوانست که در برابر انتقادی که نسبت به طالبان نموده که دختران از رفتن به مکتب محروم هستند، انتقاد از جناح مقابله طالب که دولت است هم داشته باشد که اینجا هم هیچ دختر و پسری بخارطه رفتن به مکتب امنیت ندارد، اینجا هم بست های دولتی به باند ها داده میشود اما هزاران کادر علمی به انزوا کشانده شده است.

به اعتقاد ما دیدهبان حقوق بشر هم مرکزی است بقول معروف «ملامن، برادرم میخوازند» در حالیکه سراسر افغانستان امروز به آتش جنگ و فساد و دزدی و چاپول میشوزد ایشان آمده انگشت روی نقطه ای می گذارد و از دیگر مشکلات این مردم و این مملکت چشم می بوشد. بناء اعتقاد به دلسوی های این مرکز هم دقیقاً کار بیجا و بی مورد خواهد بود. اینها آنگونه که عملاً به مشاهده رسیده گام های شان ولو کوچک یا بزرگ فقط در جهت تشید اختلافات و مشتعل نگهداشتن آتش نفاق است و بس، گره مشکل افغانستان بدست مردم افغانستان باز خواهد شد، صلح و امنیت کالای وارداتی نیست که از دوچه و تهران و مسکو و یا بیجینگ آورده شود.

خون کشیدن مکاتب و مراکز آموزشی و حتی بیمارستان ها، دزدی های روز روشن و صدھا موارد دیگر که مردم را بی نهايی پريشان ساخته آيد اينها هم ضد حقوق بشری هستند یا نه؟ سالهای است که در مردم اینطرف (طرف مقابل طالب) نيز گزارشهاي راجع به فساد پخش شده اما بدون نتيجه بوده است و معمولاً به فساد موجود هم کسانی دست دارند که در راس امور قرار دارند.

مورد وضعیت حقوق بشر در مناطق تحت کنترل طالبان تحقیق نمودید درست است و ما هم آنرا تایید می نماییم. وضعیت مکاتب بخصوص براي دختران خوب نیست، اعتراض و انتقاد منمنع و صدا مشکل دیگر ..... آیا در جناح مقابل طالبان که دولت است و مورد حمایت امریکا و متحداش قرار دارد این حقوق بشری رعایت میشود؟ تاراج دارایی های عامه، غصب زمین های دولتی در این بخش دیدهبان حقوق بشر و اما آنچه ما را به نظر می آید:

در گزارش این نهاد آمده است که با آن که طالبان ادعای آوردن اصلاحات می کنند اما مردم در مناطق تحت حاکمیت این گروه آزادی انتقاد و پرسش از عملکرد طالبان را ندارند، حقوق زنان و دختران شدیداً نقض می شود و آزادی بیان و رسانه ها هم با محدودیت رویه رو است.

پریشان گروسمن، یکی از مسئولان دیدهبان حقوق بشر گفته است: گروه طالبان شیوه های خشونت آمیزی را در مناطق تحت کنترل خود اعمال کرده اند و برای مردم بلند کردن صدای اعتراض هم دشوار است و هم خطرباک. در این گزارش با ۱۳۸۰ تن که شامل ۱۲۰ مصاحبه رود رو است، در ولایات هلمند، قندهار و وردک صحبت شده طالبان، دکتران، معلم ها، بزرگان قوم و دانش آموزان در محلات تحت گروه طالبان هستند.

در این گزارش آمده است که آمریکا و بقیه کشورهایی که از روند صلح در افغانستان حمایت می کنند، باید مطمئن شوند که هر توافقی شامل تعهدات محکم و اجرایی در خصوص حقوق بشر باشد.

سوال از دیدهبان حقوق بشر اینست که: دقیقاً آنچه در

و شخصی، اشغال پست های دولتی به اساس قومیت، و باند بازی های نامشروع، تقریز های غیر قانونی آدم های افغانستان فرد متهم به فساد را به عنوان وزیر استخدام نموده است.

موارد زیادی است که بیش تراز گزارش ۸۴ عصفه ای دیدهبان حقوق بشر خواهد شد. اگر از وضعیت موجود و

عمل به تعهد!

انجینیر محمد عسکر فلاح
رئیس سیاسی حزب حزب اسلامی متحده افغانستان

حوادث خواهد بود که دشمنان مردم افغانستان از آن سود خواهند برد. حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان در حالیکه وضعیت سیاسی امنیتی کنونی افغانستان را به سود نظام و مردم ندانسته، اندیشه هی وطن محور را در قاموس حکومتداری یک اصل دانسته الزامیت حقوقی بر مطالبات تعهدات ارائه شده از جانب تیم دولت ساز نسبت به شرکای انتخاباتی ریاست جمهوری را برای خود محفوظ میدارد. عمل به تعهد را اصل قوام حکومت داری خوب دانسته در راستای آن با جدیت عمل خواهد نمود. ذهنیت سازی های غیر ملی که بر محوریت تفکر برتری طلبی هژمونستی قومی دامنگیر ملت افغانستان گردیده است را به سود کشور ندانسته، شعار وطن محور را بر مبنای منافع ملی افغانستان یک شعار استراتیژیک دانسته و به آن عمل خواهد نمود.

ریاست سیاسی
حزب حرکت اسلامی متحده افغانستان

عمل به تعهد و قرار، مبانی حکومت های مردم سالار را زیر مجموعه ای از الزامیت های حقوقی متعاهدین شرکای سیاسی انتخاباتی ریاست جمهوری نشان داده که بایست اجرا گردد. تعهد و عمل از خصیصه های عباری حکومت های مردم محور بود که متساقانه کمتر در افغانستان عملی گردیده است.

هر گاه فرآیند فعالیت های انتخاباتی ریاست جمهوری تیم دولت ساز را در سنگ بنایی حکومت که بایست آئینه تمام نمای اقشار مختلف جامعه افغانستان باشد در نظر گیریم دیده بود که تعهدات قبل از پیروزی انتخاباتی جایش را به نادیده انگاشتن دیگران بر محوریت اندیشه های برتری جوئی های زبانی، نژادی و قبیلوی عوض نموده است، این در حالی است که بی باوری ها، شکنندگی ها و گسیست های اجتماعی ناشی از نادیده گرفتن دیگران سیر صعودی را اختیار نموده است که هر گاه متولیان امور تجدید نظر بر افکار و اندیشه های حکومتداری نمایند، جامعه شاهد آبستن

خواسته های مردم

سخنی با خواننده ** صفحه ۲

چه باید کرد

عزیز الله طهماسبی ** صفحه ۲

دیدگاه تاریخی و عوامل موثر بر روابط افغانستان و پاکستان

غلام علی صارم ** صفحه ۳

چه باید کرد

عزیز الله طهماسبی

گیری نیروهای پراکنده و جدا از هم که در هموار کردن "بیغوله ها" و "ستگاخ ها" و جاده های ناهموار و هموار کردن کوه های مشکلات، مشترکاً کلنگ می زند اما ناهماهنگ و خلاف هم دیگر "انرژی مفید" صرف می کنند، در صورتی که هدف مشترک و دشمن مشترک و راه حل های مشترک دارند. "عالمن الطريق" و تابلو های راهنمای راه، در مسیر های مردم نصب کنند و تمام فرمول ها و قواعد حل تضاد های "قومی" و "خونی" و "لسانی" و "مذهبی" و "اعتقادی" و "منطقی" و "حتی طبقاتی" و "مذهبی"، در این شرایطی که "خان" و "خان گزیده ها" و "خان زاده" و "خان کش ها" و "دشمن خان" ، "ملک" و "رقابی ملک" ، "تاباجک" ، "شمالي" و "جنوبي" ، "رافضی" و "ناصبه" ، "فارسی زبان" و "پشتون زبان" ، "دارنده" و "نادر" ، "شهری" و "روسی" ، "ملا" و "قریبیه دار" و "غلزاری" و "اچکزایی" ، "ترکمن" و "ازبک" ، "هزاره" و "کوچی" ، "بلوج" و "پنچشیری" ، "آخند" و "تحصیل کرده" ، "ایماق" و "قرباش" ، "اسمعاعیلی" و "دوازده امامی" ، "اصولی" و "اخباری" ، "ملی گرا" و "مذهب" گرا" ، "عالمن" و "جاهل" ، "خداباوران" و "نادباوران" ، "عوام الناس" و "خواص الناس" "و من کل هو على الناس" همه در یک کشته طوفان زده اسیر امواج سهمگین بینما ک در شب تاریک و دور از ساحل ها و بادبان های باره پاره و لنگر های شکسته و قطب نمای نامیزان" و همه از کوچک و بزرگ، هر دم در معرض خط غرق شدن در کام "اکیانوس عظیم" تاریخیم که اگر یکدم غفلت شود و هر مشاجرات و نزاع و کشمکش ها و اختلافات و تضاد های موجود با قواعد و شیوه های انسانی و ایمانی به وسیله تبلیغ به "حدث" و "اتفاق" و "همگونی" و "همسوی" استحاله نشود، بدون شک نا پدید شده ایم و آثاری از افغان ها و نسل این قوم بلا کشیده ای همه ای جهان گیران در دنیا باقی نخواهد ماند.

چه کار کنیم؟

مسلمان از کار های که حیاتی است و مسوولیت هر فرهنگی جامعه ماست، کشف راه حل های تضاد های موجود و مبارزه با اختلافات حاشیوی و کاذب و روبنایی است و تجربه و تبلیغ نمودن تمام شیوه هایی است که انجشتن پراکنده رایک "مشت واحده" بسازد و سایه اتحاد را بر سر تمامی ملت افغانستان بگستراند.

طبعی است کشوری که مانند افغانستان در اقیانوسی از بحران ها و چالش ها تا گلو غرق شده است و مردمش در محاسبات سازی های سیاسی و کشтар های فزاینده دشمن، محکوم به فنا است. قطعاً مبارزه با "افرادیت دینی" یک مبارزه فوق طبقاتی و مأموری جناح بنده های داخلی و جبهه گیری های "صنفی" و "حزبی" و "قومی" و "منطقی" و "خونی" و "لسانی" و "مذهبی" و "اعتقادی" را ایجاد می کند.

چون همه هم سرنوشت اند و خود یک طبقه جدیدی را تشکیل می دهند که در مقابل یک باند جنایت کار و دلال "استعمار سیاه" معروف به غارتگران بین المللی ایستاده اند.

"همان طور که "راجه" ها و "کاست" ها، دهقانان و مالکان بزرگ در اعاده استقلال هند همسنگر شدند و سرداران و دهقانان جامعه مار در قرن نزدی در برابر هجوم انگلیسی ها صفت مشترک "غازیان افغان" را تشکیل داده بودند. هم چنان که در زمان اشغال بدر بوشهر از سوی انگلیسی ها، فیودال های تنگستان، هماهنگ با سرمایه داران شهری و نیرو های ملی مذهبی و دهقانان هم کاسه و هم تاسه شدند در زمان هجوم جاپان بر چین، "چیانکایچک" و "مانوتسه توونگ" ، دو مظاهر قطب متضاد یکی می شوند ». همچنان «در مرحله ای تاریخی ویژه، که ملتی با طوفان سهمگین و بنیان کنی درگیر است، تنها مسئولیت جنگ رهایی بخش با تکیه بر وحدت ملی و بسیج همه نیرو ها و گرایش ها و تعطیل تمامی جبهه ها و جهت های "طبقاتی" و "فكري" و "صنفی" است. اشتغال به هر "حقیقتی" و هر "خدمتی" که در این راه نه باشد، "باطل" و "خیانت" است.

ادامه دارد ...

ب: استمرار جهاد هر "دلیل" و "برهانی" و "منظقه" و "بینهای" و "روایت" و "ایتی" و "شعری" و "هنری" و "علمی" و "حساسی" و "مسئو لیتی" و "تصوفیتی" و "کسب و کاری" و "پیوندی" و "رابطه ای" و "معیاری" و "میزانی" و "محاسبه ای" و "قاعده ای" و "فرمولی" و "بهانه ای" و "حتی هر حقیقتی" و "حقیقی" که به نحوی از انجاء ما را وسوسه کند که به اصالت و "استمرار جهاد در وطن خود، کم بدهیم و نادیده اندگاریم همان وسوسه ای شیطان و دلیل نفوذ کاری "خناسان" است. بناء برای نفس کشیدن و زنده ماندن و زندگانی کردن در سایه "عزم" و "اقتدار" بایسته است جهاد استمرار پیدا کند و لحظه ای توقف نکند و شعاری جهاد تا قیام قیامت "نصب العین" ملتی که می خواهد مستقل تصمیم بگیرد و عمل کند، قرار گیرد. مسلم است که مصادق های جهاد با عطف توجه به شرایط زمانی و مکانی و زمینه ها متفاوت می باشد.

هر کدام ما بایستی این پرسش را در وجدان خود مطرح کنیم که آیا افغانستان یک کشور نیست؟ آنهم کشوری به مساحتی بزرگتر از فرانسه، جرمنی، انگلستان ... پس نیرو های تخصصی این ملت کجا رفته اند؟ در این موقعیتی که افغانستان به "پرشک" ، "داروساز" ، "مهندس" ، "علم" ، "معدن شناس" ، "اقتصاد دان" ، "افسران" و "صاحب منصبان" نظامی، "مورخ" ، "تویسته" ، "تکنیسین" و غیره اشد ضرورت دارد، آنها کجا هستند؟

هزار، هزار از این نیرو های تخصصی که توانسته اند از زیر تبع "گیوتین" "ترکی" و "شمیر" "دالکاس" "امین و پنجه های اختاپوس" ببرک و خشم نجیب خون آشام، جان سالم به در برده و در زاویه ای از قاره های دور به زندگی "بره وار" تن به ذلت داده اند نمی دانند که زادگاه آشته به خون شان چه احتیاج فوری و حیاتی و ضروری به حضور آنها در سنگرهای جهاد سازندگی دارد؟

آری ! به این خفتگان قرص بیداری داد و تحریک شان کرد و در تهییج و تشویق آنها مصراحت طرح داد، تبلیغ باید کرد و تکان شان باید داد. و آنها را به شیوه های مختلف از "رکود" و "عطالت" و "توقف" به منظور ساختن یک "افغانستان نوین" بسیج کرد. انگشت روی باور ها و اعتقادات و ایمان شان گذاشت. افغان ها هر جا بشنند از غیرت و مردانگی سرشار اند، تحریک "غیرت اسلامی" و "غورو ملی" و "رسالت" و "مسئولیت ایمانی" و انسانی افغان ها را بر شوراندن یکی از وظایف فوری و واجبی است. چه، تشویق نیرو ها به سنگرهای جهاد، خود درجه ای از جهاد است.

چ: تبلیغات بخشی از جهاد فرهنگی است

بنگاه تبلیغاتی دشمن هر روز در سطح داخلی و منطقه ای و بین المللی مانند دستگاه چاپ و نشر بانک نوت ها پروپاگاند می کند، شایعه می پراکند، دروغ سازی نموده و توطئه پخش می کند. امروز به حول و قوت الهی افغان ها هم در داخل و خارج، در مرز ها و داخل کشورها تقریباً در سراسر جهان حضور دارند و هر افغان یک "فلم زنده" و یک "تابلوی عیار" و "تاریخ نامیرا" از جهاد اسلامی افغانستان است، هر کدام می تواند یک رسانه ای در مقابل با تبلیغات شایعه پراکنی و دروغ سازی و جنگ روانی دشمن باشد.

شکی نیست که عده ای زیادی این رسالت انسانی را با تعهد منتقل شده اند. و هم هستند کسانی که با وجود شخصی و قدرت تنهایی و امکانات افرادی در این امر بی باکانه مبارزه دارند اما کافی نیست، تازمانی که گروه های تکفیری در افغانستان دست از جنایت برداشت و آثاری از جنایتی دهشت افغانستان متصور باشد، جا دارد، افغان ها به سوی بروند تا سپهبری کشور، منطقه و جهان را کتاب تبلیغات مظلومیت مردم مسلمان افغانستان سازند و در دیوار جهان را پر از پوستر های جنایات هراس افغانستان از خدا بیخبر نمایند و به انجاء مختلف مظلومیت مردم افغانستان را بازتاب دهند.

نخبگان فرهنگی جامعه افغانی هر کجا ی که هستند، این مسئولیت خلیفه عینده آنها است که برای تسریع سمت

سخنی با خوانده

خواست ها مردم

خواست های مشروع مردم شاید قابل احصا و شمردن نباشد اما با دقت به شرایط خواست های کلیدی مردم را میتوان اولویت بندی کرد یعنی خواست های درجه اول و بینایدین بحساب می آید. بدون برآورده نشدن خواست های بینایدین بحث های جدی پیرامون مطالبات فرعی و درجه دوم در واقع جز مغشوش ساختن اذهان چیزی دیگری نخواهد بود. اگر بدون تأمین مطالبات درجه اول، دست کم خواست های فرعی برآورده شوند. بدون تردید ساختن خانه ای عنکبوتی خواهد بود. برای وضاحت ادعای خویش به یاد داشت کردن خواهم پرداخت:

۱- امنیت، صلح و همزیستی مسالمت آمیز بینایدی ترین اصل ورکن حیات جامعه و کشنور است. در واقع ستون زندگی مردم بر فراز امنیت استوار است. در پرتو امنیت طبقه ای تجار و کس به کاران خوب تر میتوانند سرمایه گذاری کنند و بخش فرهنگی و نهاد تعلیم و تربیت فعال شده به بالنده گی و شکوفایی میرسد و معارف رشد پیدا میکند. بدون تأمین امنیت مردم زندگی آکنده از تشویش و تمام سرمایه های مادی و معنوی قربانی جنگ میگردد.

۲- حاکمیت قانون تنها راهی است که در کشور عدالت اجتماعی و سیاسی بوجود آمد و همه شهروندان به حقوق شان میرسند و در فقدان قانون، سیطره جوی، سرقت، زورگوی و تبعیض ناروا غوغای میکند و منطق هر که زور دارد حق دارد حاکم می شود و روند شایسته سالاری، رعایت حقوق اقلیت های و پاسداری از سرمایه های ملی رخت بر بسته و فضای یأس و ناامیدی حاکم میگردد.

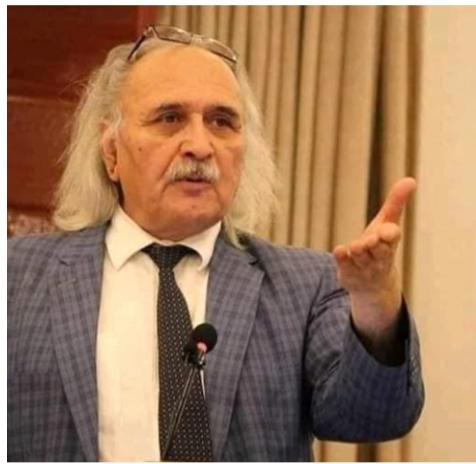
۳- توسعه اقتصادی یا رفاه اقتصادی از طلاقی ترین رؤیا های این مردم کشوری که از فقیر ترین کشور های جهان می باشد امید دارند که در سایه ای توسعه اقتصاد، اقتصاد شان به بلوغ برسد و شاهد اقتصاد توسعه یافته باشد و از کمبود اقتصاد رنج بزن و آه به جگر نداشته باشد.

حکومت اگر بخواست های مردم توجه نکند و فقط از باده ای قدرت مسیت گشته و سرگرم عیش و عشرت در چارچوب حکومت باشد بدون تردید سقوط کرده زوال و نیستی را خواهد پیمود و بهتر آنست که حکومت در خدمت مردم بوده و توجه جدی بخواست های شهروندان داشته باشد.

خاطرات زندان پلچرخی

غلام علی صارم

استاد پرتو نادری:
در زندان پلچرخی در پنجگره که مابودیم چند تن از هندوواران هم به اتهام غضوبی در یک تنظیم جهادی، زندانی بودند.
سازاری دولتی روایت می کرد که در یکی از روزهای جمعه یکی از زندانیان از جماعت ریش درازان خرد تراشیده، آنان را کش کشان می برد که بیاید به نماز جمعه!

آنان می گفتند، ما مسلمان نیستیم، هندو باوریم، چیزی از نماز جمعه نمی دانیم، اما مرد می گفت: خیر است اگر هندو هم که باید باید نماز جمعه را بخوانید!

این روزها سخنی شنیدم از یک بندۀ برگزیده خدا که می گفت: من در زبان های پارسی دری و پشتونی سوادم و چیزی از این زبان ها نمی دانم و چیزی در این زبان ها دیپوند به افغانستان نخواهد ام. اما حکیم الحکما او را محکم از قول گرفته و کش کشان می برد و می گوید: خیر است اگر بی سواد هم که باشی بازهم باید وزیر شوی، هر باسواند می تواند وزیر باشد ما باید به جهان ثابت سازیم که بی سوادان ماه می توانند وزیری و دبیری کنند!

میگردد و یقیناً اینکار کار عسکر و نگهبان و خدمه نیست.
خبر تلویزیون طلوع حکایت از یک بدھکاری سراسام آور وزارت صحت نمود. خردباری های صورت گرفته دقیقاً همه مشکوک و آلوهه به فساد هستند. بحث توزیع دونیم یا سه و نیم کیلوگرم روی والی کابل و مسئول توزیع این مکم ها آقای وحید عمر مشاور ریس جمهور را چنان سیاه کرده که تا ابد پاک نخواهد شد.

پاشیدن پور لباس شوی مخلوط با آب بجای مواد ضدغونه کننده در جاده ها طشت رسوایی دیگر از داد سلطانی شاروالی جید کابل. ... حالا قضاوت در این موارد را میگذاریم به عهده خوانندگان محترم، در حالیکه مردم ما مرگ دست و گریبان هستند، چند نفر دزد چشم به اموال اینها و وسائل طبی اینها و حتی پول کفن اینها دوخته و آنرا می دزند.

ما نمونه های زیادی را در این موارد در صفحات اجتماعی خواندیم که واقعاً همه درد آور است. بطور نمونه در یکی از ولایات، یک اسکوئنور را ماهانه سه صدو پنجه هزار افغانی به غرض کدن قبر برای مریضان فوت شده از اثر کرونا به کرایه گرفته بودند، پیش از سه ماه گذشته و در این ولایت تا هنوز ینچ واقعه فوتی هم ندارند. و همین طور در سایر موارد. اگر این موضوعات جدا مورد بازپرس قرار نگیرد یقیناً برای همه مردم کشور بخصوص خانواده های که از ناحیه این مرض کشند درد دیدند و عزیزان خود را از دست دادند در جانگاهی خواهد بود که تازنده اند فراموش نخواهند کرد.

سؤال دیگر که به نظر ما خلیل مهم آمد اینست که مردم مخصوصاً از دو شفاخانه ای که به تداوی کرونا اختصاص داده اند (افغان جایان و محمد علی جناح) فرار می کنند و آنچه گفته می شود مخصوصاً در مردم محمد علی جناح که این شفاخانه تبدیل به مسلح گردیده و هر کسی اینجا بستر شود جان سالم بدر نخواهد برد. ما هم شاهد

دیدگاه تاریخی و عوامل موثر بر روابط افغانستان و پاکستان

در جنگی که در زمان صدارت داکتر یوسف بین هند و پاکستان واقع شد، افغانستان بیطری خود را حفظ کرده و از هندواران هم به موضع پاکستان راضیعیت می کرد کاملاً خود داری نمود.

در زمان میوند وال روابط ایندو کشور بیشتر بهبود یافت و مارشال ابوب خان در راه باز گشتن از مسکو در ۱۴/۱۰/۱۳۴۴ به کابل آمدۀ باشه و صدر اعظم ملاقاتهای رالنجم داد.

به همین ترتیب تا سال ۱۹۷۳ که ظاهر شاه با کودتای ۲۶ سلطان به همکاری عده ای از صاحب منصبان جوان تربیت یافته شوروی، در اوس داد خان سر نگون شد و رژیم شاهی به جمهوری تبدیل گردید، روابط افغانستان با پاکستان بشکل تقریباً نور مال پیش رفته و امید واری انکشافات جدیدی نیز کم کم ظاهر می شد.

ولی با رویکار آمن مجدد داد خان باز هم صفحه عوض و خصوصت ها از نو آغاز گردید.

جمهوری داد خان و آغاز روابط خصمانه:

در سال ۱۹۷۳ (۲۶ سلطان ۱۳۵۲ هـ) یکبار دیگر داد خان با کودتای که توسط افراد کمونیست همراهی می شد زمام امور را بدست گرفت و در نخستین اعلامیه که خود از طریق رادیو قرائت کرد، بر جیوه شدن نظام فرود شاهی را به مردم تبریک گفته و عده دموکراسی، از بین رفتن ظلم و بی عدالتی و ... را نوید داد.

داد خان کار حکومت داری خود را درست از همان نقطه ای آغاز کرد که ده سال قبل آنرا در زمان صدارت خود آغاز نموده بود یعنی دوستی با شوروی و دشمنی با پاکستان بر سر مسئله پشتونستان. با این تفاوت که اینبا در حکومت او جناح پرچم حزب کمونیست عالم‌شریک بود و به مسئله خود مختاری پشتون ها جدا از مطرح شدن مسئله بلوچ ها الحال مناطق از دست رفته به افغانستان مطرح گردیده و موضوع را پیچیده تراز گذشته هاست.

دهه هفتاد برای پاکستان نیز دهه پر آشوب بود و نخستین روز های آنرا یک سلسله کشمکش های داخلی آغاز کردند. گرچه حکومت پاکستان با از دست دادن قسمت های شرق پاکستان بدو کشور مستقل پاکستان و بنگله دیش تجزیه شد و در قسمت غرب موقوفیت های را بدست آورد، چون با تائید قانون اساسی ۱۹۷۳ از جانب حزب عوامی لیک سرحد و سهیم دادن آنها در حکومت ایالتی ادعاهای سردار داد خان را تا حدی نقش برآورد کرد.

تبلیغات و اقدامات عملی:

جنگ تبلیغاتی بشدت از طریق رادیو ها و جراید هر دو کشور جریان پیدا کرد، رادیو افغانستان بر نامه های جدا گانه برای پشتون های سرحدی و بلوچ ها داشت و آنها را علیه حکومت پشتون تحریک نموده و همیشه سرود (دا پشتونستان زمونز) را پخش می نمود، در مقابل پاکستان نیز رشتیا را پیش برداشت از جانب پاکستان ذوالقار علی بوتو وزیر خارجه پاکستان درین امور پاکستان می گفت.

در رسانه های خبری شخص ذوالقار علی بوتو هم طلاقت لسانش را علیه حکومت افغانستان بویژه شخص محمد داد خان متوجه ساخته او را به عنوان دیکاتور خود کامه و تبعیض گرا محکوم می نمود و مردم افغانستان را به قیام علیه او تشویق می کرد.

ادامه دارد...

در این میان خبری که پیش از همه تکان دهنده است و شرم اور است، خبری میباشد که از طریق خبر گذاری پژوه اک پخش شد که مابه سه هم خود کمک سریع میگیرد و به عقبینه، جسروانه، ملی و انسانی و اسلامی ایشان تقدیر و تشکر می نماییم و آن اینکه ۳۲ دستگاه تنفس صنعتی را به پاکستان قاچاق نموده اند. گفته میشود که دستگاه های مذکور هر کدام چندین هزار دالر امریکایی قیمت داشته، مابه آن کار نداریم که قیمت هر کدام چند و مجموعه اش چند میشود، اما آنچه مسلم است این است که در شرایط کنونی دستگاه های متذکره برای مریضان خود ماز جمله وسائل حیاتی است و وجود این دستگاه شرم آور است و باید طب عدلی و ریاست قوانین و زارت صحت این موضوع را جدا پیگری نمایند. این موضوع باید مورد تحقیق قرار گیرد که مردم باوجود گرفتاری به مریضی بنام کرونا از شفاخانه فرار میکنند و حاضر نیستند که در آنجا رفته و بستر شود و در خانه می مانند و خود دست به قرنطین خود می زندن. ماز مراجع بیطوف میخواهیم که این موضوع مورد بازپرس قرار گیرد و این علت ریشه یابی شود.

اسیر کرده اند به ایشان ارائه کرد.»^(۵)
به این ترتیب حکومت های پاکستان و افغانستان یکبار دیگر وارد مرحله جدیدی از بحران و خصوصت گردیدند.

قطعه روابط سیاسی:
بعد از ختم غایله با جور تبلیغات و اعلامیه ها علیه همیگر همچنان ادامه داشت، پاکستان در ماه اگست همان سال امر بسته شدن قونسلگری ها و کالت تجارتی های افغانستان را صادر نموده و افراد آنرا متهم به مداخله در امور داخلی پاکستان نمود.

حکومت داد خان بدون اینکه تحلیلی ازین کار داشته باشد پاکستان را تهدید به قطع روابط سیاسی نموده و بدبانی آن در ۳ سپتامبر سرحد را بست، مال التجاره افغانستان که طبق معمول از بندر کراچی به کشور وارد می شد، داد خان بدبانی اینکه منفعتی داشته باشد از دست داده و مشکلات زیادی را برای مردم ایجاد کرد.

شاید داد خان فکر می کرد که غرب قطع رابطه افغانستان را تحمل نکند، ولی اگر بفرض اینکه چنین بوده باشد، یک فکر احمقانه بوده، زیرا آنطوریکه او فکر می کرد دیگران برایش اهمیتی قایل نبودند. داد خان داوطلبانه راه را بروی مردم افغانستان مسدود نمود و هزاران تاجر و اهل کسبه افغان را زین سالهای ۱۹۵۵ و ۱۹۵۸ زمینه های برای ایجاد تفاهم در پی حل مسئله بیرق توسط کشور های اسلامی یاد شده بوجود آمده بود.

«دو تن از زمامداران پاکستانی بنام های سکندر میرزا و سهروردی در سالهای ۱۹۵۶ و ۱۹۵۷ در فضای مساعد تری به کابل مسافرت کردند و محمد داد خان نیز در سال ۱۹۵۶ به کراچی مسافرت نمود»^(۴)
متاسفانه هر دو طرف باز هم این موقعیت را از دست دادند، زیرا نه پاکستان و نه افغانستان هر دو تصمیم گیرنده نبودند، بلکه هند و روسیه از موضع افغانستان و امریکا از موضع پاکستان حمایت می کردند.

این فضای آرام و مساعد به مذاکره هم در سال ۱۹۶۱ می توسط برخود دو خان محلی به هم خورد. خان جندول و خان شار که اولی توسط افغانستان، دومی توسط پاکستان حمایت می شدند، مرحوم میر محمد صدیق فرنگ در قسمت این جنگ چنین می نگارد: «مراحل اولی این بحران در پرد ابهام

مستور است، اما در ماه می سال مذکور حکومت پاکستان از مداخله افراد اردوی افغانستان که مدعی بود بالباس ملکی به طرفداری از خان جندول به آن کشور داخل شده اند، شکایت دادند، مرحوم میر محمد موسی شفیق وظیفه صدارت را پیش برداشت و گذشت و این دهی را برای کنکره بود آورد که افغانستان میتواند با تکا بر شوری مشکلات خود را حل نماید.

روابط در دوره صدارت افراد غیر خانواده شاهی:

بعد از آنکه داد خان مجبر به استعفای پست صدارت گردید، برخلاف دوره های قبل درین مقام فردیگر از خانواده شاهی تعیین نگردید. درین ده سال اخیر سلطنت ظاهر شاه پنج نفر به ترتیب داکتر یوسف، محمد هاشم میوندال، نور احمد اعتمادی، داکتر ظاهر و محمد موسی شفیق وظیفه صدارت را پیش برداشتند.

گرچه عده ای آنرا مشروطیت، عده ای گامی بسوی مشروطیت و عده ای هم خوشبینانه آنرا دهه قانون اساسی و دهه دموکراسی گفتند، در حالیکه همان آش بود و همان کاسته.

گرچه داد خان ظاهر آنرا کنار شده بود، ولی در کارهای اساسی دولت با دوستان کشوری خود بی تأثیر نبودند. ایشان در جریان حل مسئله آب همیند با ایران نیز مشکلات ایجاد کردند که اینک از موضوع بحث ما خارج است، و آنرا در جایش به بررسی خواهی گرفت.

در نخستین روز های انتصاب داکتر یوسف اولین صدر اعظم پیرون از خانواده، حکمیت ایران در مورد حل معضل با پاکستان پذیرفته و هیأتی میگردند که مدعی بود بالباس ملکی به از جانب پاکستان ذوالقار علی بوتو وزیر خارجه پاکستان درین حیاتی حضور بهم رسانیده و در باره حل مشکل مذاکراتی را انجام دادند. طرفین توافق کردند که مناسبات سیاسی بین کشور های شان آغاز و تجارت و ترانزیت از سر گرفته شود، درین رابطه اعلامیه از جانب وزارت خارجه ایران نیز منتشر گردید.

اما مسئله پشتونستان همچنان لایحل باقی ماند.

در ۱۹۶۴ (۱۳۴۴) مارشال ایوب خان رئیس نظامی حکومت پاکستان وارد کابل گردیده و با ظاهر شاه ملاقات نمود و در پایان طی بیانیه ای دو طرف خواستار ادامه اینگونه ملاقاتهای گردیدند.^(۷)

مرگ بدون تدفین و ترحیم انسانیت در افغانستان

(ریاست فرهنگی)
دست و گریبان میباشد و عملایی میبنیم که مصدق همان شعر معروف شهد بلخی قرار گرفته اند: (بر رنجبر فروش هر کس متاع خود را // // / جمعی دعا فروشی، جمعی دوا فروشی).
از جانب غلام فاروق خان عنمان نائب الحکومه مشرقی را به عنوان خان مسول حاده از وظیفه اش بر طرف ساخته، به جای او خان محمد خان معافون رئیس ارکان حرب را به آن ولايت فرستاد و او موفق شد که با وارد نمودن فشار همه جانبیه اما سازده و دفع الوقت بحران پایان یافت. حکومت پاکستان نمایندگان رسانه های بین المللی را در منطقه ای که زد خود در آن رخ داده بود، برده و اسلحه ای را که افغانان به گفته می شد قبائلیان طرفدار پاکستان قرار گرفته بادان تلفاتی بدین خونریزی مزید، پاکستانی ها را از خاک افغانستان خارج گذاشتند و با افراد اردوی افغانستان که گفته می شد قبائلیان

بدوندوست و استادم جناب آقای ورسجی زمانی مقاله ای نوشته بودند و در آن متذکر گردیده بودند که «مرگ نابهنهگام دموکراسی در افغانستان» اما با تأسف که من امروز از مرگ فقیرانه و غریبانه انسانیت در سرزمینم می نویسم، موضوعی که نه تنهادست و قلام از نوشتن می لرزد بلکه قلب هر انسانی را مجرح و خون چکان می شکایت می باقی نماند که امروز دنیا در برایتر تهدید بزرگی از مرض جهان شمول کرونا از قرار گرفته است، عده ای را که امدادی از جان بازیافت نمی کند و اسلحه ای را که افغانان به گفته می شد قبائلیان تجاهی می خواهند و عده ای که این کشور هایی که امدادی از جان بازیافت نمی کنند و اسلحه ای را که افغانان به گفته می شد قبائلیان افغانستان که گفته می شد قبائلیان

مصلح و
پیشوا فرار نمی‌کند و از آزار
بدخواهان متزلزل نمی‌شود، زندان ستمکاران
برای او ریاضت، تبعیدش سیاحت و کشتارش
شهادت است.
سید جمال الدین افغانی

صاحب امتیاز: حركت اسلامی متحده افغانستان (حام)
مدیر مسوول: غلام علی صارم ۰۷۴۸۸۲۷۹۰۰
سر دبیر: محمد عیسی سروش ۰۷۹۱۵۴۹۸۵۶
گزارشگران: حاما
یکاونگی و فواد محضیار
طراح: مجتبی محمدی
چاپ: مطبوعه اعتماد
نشانی:
کارته سه، کوچه مقابل تاحیه شش شاروالی، دست راست خانه
سوم
نشانی برقی: hama.weekly@gmail.com
Web: www.uaimp.com

چهارشنبه ۱۸ سرطان ۱۳۹۹ * ۸ جولای ۲۰۲۰

شماره مسلسل چهل و ششم

کمک ۴۹ میلیون دالری امریکا برای تهیه مواد غذایی به افغان‌های بی‌بضاعت

زندان کمک کنند چرا این مبلغ گزاف را در جهت رشد تولید سرمایه گذاری نمی‌کند تا جمعی شاغل گردیده و زندگی شان برای همیشه تمویل و بدور از نیاز باشد.

جمله‌ای که ما سالها به آن تاکید نمودیم «اگر به فقران بدهید، آنرا می‌خورند و از آن لذت میرند ولیکن فقر شان دوام دارد. اگر به آنها کارآموزش داده شود و ابزار کار در اختیار شان قرار گیرد زندگی شان برای همیشه بهبود خواهد یافت.»

بقول معروف ماهی ندهید بلکه ماهی گیری را یاد داده و ابزارش را در اختیار شان بگذارید. ما با این شیوه کمک مخالف بوده و آنرا گداپروری بیش نمی‌دانیم. اگر این پول‌ها در جهت خردباری دستگاه‌های تولید به مصرف رسیده و عده‌ای شاغل شوند زندگی شان برای همیشه بهبود خواهد یافت.

زیرفرمان ارتش پاکستان می‌باشد. بخشی از طالبان را نظامی‌های پاکستانی برای فریب کاری داعش و تندرو ساخته اند تا طالبان را میانه رو جلوه دهند و توافق بیهوده امریکا با طالبان

اداره انکشاف بین‌المللی امریکا بخاطر رساندن مواد غذایی به افراد بی‌بضاعت در افغانستان ۴۹ میلیون دالر کمک می‌کند.

این کمک از طریق برنامه خوارکی مل متحد به افراد نیازمند رسانده می‌شود. رابت کاسکا معاون رئیس این برنامه برای افغانستان گفت این کمک را در حالی به دست آورده است که تقریباً ۴ میلیون نفر در افغانستان با کمبود شدید مواد غذایی روبرو اند. کمک مواد خوارکی در قدم اول به تقریباً یک میلیون تن از افرادی که از جنگ و آفت‌های طبیعی متاثر شده اند رسانده می‌شود. اما به اعتقاد ما اولاً این کمک کمک نیست بلکه روش خصم‌مانه است که کماکان ادامه دارد، نیست بلکه روش خصم‌مانه است که کماکان ادامه دارد، شیوه‌ای است به منظور گذا پروری و رشد و توسعه فساد. در فاصله زمانی بسیار کوتاه دیدیم که با توزیع نان خشک به فقر دهها میلیار افغانی حیف و میل شد. این کمک نیز از همان صیغه است. هم رشد فساد و فسادپروری و هم شیوه استعمالی گذا پروری. جان مطلب اینست که اگر اینها واقعاً می‌خواهند به نیاز

کمک نظامی‌های پاکستانی به عراق برد و بسیاری شان در پاکستان مانده و همراه طالبان توسط نظامی‌های پاکستانی بازسازی و دوباره روانه افغانستان کرده شدند. بن لادن از پایگاه

زندگ نامه شهاد یادک از شهید مظلوم قوماندان مختار

شهید قوماندان سبز علی مختار در سال ۱۳۳۶ در بک خانواده متدين در قریه دولت خانی ولسوالی سرخ پارسای ولایت پروان دیده بجهان گشود. او بعد از دوران طفولی تحصیلات ابتدایی خویش را در مکتب دولت خانی بپایان برد ولی بر اثر فقر اقتصادی فامیل و مشکلات زندگی نتوانست به تحصیلات خود ادامه دهد. زماییکه انقلاب اسلامی علیه تجاوز و الحاد در کشور عزیز ما به جریان درآمد شهید سبز علی مختار همچون سایر هم وطنان مؤمن ما در صفوف مجاهدین پیوست و در کنار سپهسالار شهید الحاج سید ابراهیم شاه حسینی فرمانده سترگ حركت اسلامی افغانستان به رزم خود علیه رژیم دست نشانده و ارتضی سرخ ادامه داد.

مختار مجاهد قهرمانی بود که در آزاد سازی ولایت بامیان منحيث یکی از سرگردانهای سپهسالار شهید الحاج ابراهیم شاه حسینی سهم بسزایی داشت، او در دوران جهاد نه تنها در

ولایت پروان علیه کفر و الحاد رزمیدته که اقصی نقاط ولایات بغلان، مزار شریف، میدان، بامیان و غزنی به یاری پر آبله اورا بوسه زده و خاطرات رزم جانانه اورا در دل و جب و جب خاک خود حفظ کرده داند.

مختار رنج میبرد و برای جلو گیری و رفع آن دست به اقداماتی پیش از شکل انجمن های اسلامی شورای اداره حسن نیت پروان، زد و در آن راه از خود فعالیت و صداقت شایانی نشان داد.

ولی مذوران اجانب و منافقان کور دل نمیتوانستند اورا تحمل نمایند این است که نیروهای شرارت پیش و جنایت کار باند نصر خلیلی در طی یک کمین گیری ناچار مردانه در دره ترکمن هم چنان که سپهسالار شهید الحاج ابراهیم شاه حسینی راطی یک کمین گیری چنایتکارانه بطرز مظلومانه ای بشاهدات رساندند آن مجاهد سلحشور و فرزند صدیق وطن را نیز بطرز وحشیانه و فاجعه باری بشاهدات رساندند.

روحش شاد و یادش همیشه گرامی باد. او که قلب پر از عشق نسبت به اسلام و مردم مسلمان خویش داشت از تشنجهای و اختلافات ذات البینی احزاب و گروه ها

سازمان ملل: حمایت طالبان از القاعده ادامه دارد.

بی‌بی‌سی در این خصوص مطلبی دارد که به خوانندگان محترم سفارش میکنیم که آنرا بخوانند و اداره حاما نیز تصمیم گرفت تا در این خصوص تبصره ای داشت باشد که از نظر می‌گذرانیم: طالبان والقاعده با هم لازم و ملزم، یا از هم جدای ناپذیریم با شند و جدای ناپذیری آن ها بر می‌گردد به همکاری نزد بک میان عربستان و پاکستان در تروریست پروری و تباہ کاری در افغانستان، و تا وان این نزدیکی را مردم چنگ و تروریسم زده ای این کشور پرداخته و می‌پردازند. مثلاً عربستان القاعده و شخص بن لادن را بعد از عقب نشینی ارتضی سرخ از افغانستان به جنوب یمن برده بود تا علیه بقا یای حزب کمونیست که مخالف وحدت یمن فعالیت داشتند مبارزه نماید. ازینکه طالبان زیر فرماندهی نصیرالله بابر وزیر داخله پاکستان در اخیر ماه سپتامبر ۱۹۹۶، کابل را اشغال و در شمالی و شمال و مرکز و غرب افغانستان با نیروهای دولت اسلامی مجاہدین در گیری داشتند. در سال ۱۹۹۸، پاکستان با کمک عربستان، القاعده را زیمن به افغانستان آورد تا در کنار طالبان علیه جهادی

در دوچرخه هم زاده همین فریب کاری پاکستان می‌باشد. توافقی که چیزی نصیب امریکا نخواهد کرد.

ارتش پاکستان در ایست آباد آن‌ها را رهبری می‌کرد. بنا بر آن، به صراحت می‌گوییم که القاعده و طالبان در افغانستان متحدانه تروریستی کنند و داعش و گروه حقانی شاخه‌های آن‌ها